



በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የኢትዮጵያ ሚኒስቴር ሚኒስቴር ኢንስቴትዩት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ

አዲት ሪፖርት

የካቲት/2015
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የኢትዮጵያ ሚኒስቴሮች ኢንስቲትዩት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ ሚኒስቴሮች ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ሚኒስቴሮች ኢንስቲትዩት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አህዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤

- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ ኦዲቱን አቅደን አከናውናል፡፡

ከዚህም በተጨማሪ ኦዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና ኦዲት ማከናወንን ይይዛል፡፡

ለኦዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢትዮጵያ ሚቲዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው፡፡

ኦዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት የኦዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

ለኦዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኢንስቲትዩቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

1. በተከፋይ ሂሳብ ብር 309,464.34 ከመደበኛ የሂሳብ ሚዛን ውጭ በዴቢት የሚታይ የተከፋይ ሂሳብ የቆይታ ጊዜ ትንተና (ኤጀንሚ) ላይ ትክክለኛ የሂሳብ ሚዛን ሳይጠብቅ የተገኘ መሆኑ፤ ታውቋል፡፡
2. ከነሀሴ 17-21/2013 ድረስ አዳማ ስልጠና ላይ ለቆዩበት ጊዜ በቀን 19/12/2013 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 12393 በሂሳብ አርዕስት 6271 ብር 455,299.40 ክፍያ የተፈጸመ ሲሆን ስልጠናው ከተጠናቀቀ በኋላ በቀረበው የነዳጅ ደረሰኝ ሂሳብ ሲወራረድ በ25/10/2013 ከስልጠናው ጊዜ በፊት ከአዲስ አበባ ነዳጅ የተገዛበት ደረሰኝ ብር 4,635.00 አለአግባብ ለማወራረጃነት ቀርቦ ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፡-

ከላይ በተራ ቁጥር 1 እና 2 ከተገለጸው በስተቀር የኢንስቲትዩቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት ትክክለኛውን ገጽታ ያሳያሉ፡፡

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

1.1. በተለያዩ የወጪ ሂሳብ መደብ በዋናው መ/ቤት ብር 61,138.65 እና በአዳማ ቅርንጫፍ መ/ቤት ብር 46,240.00 በድምሩ ብር 107,378.65 ያለ ሂሳብ መደባቸው የተመዘገቡ መሆኑ፡-

1.2. ለኢንስቲትዩቱ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ከ10% (በመቶ) በላይ የሆነውን ንጽጽር ሲደረግ ከመደበኛ በጀት በድምሩ ብር 1,682,769.76 እና ከካፒታል በጀት ብር 1,424,316.55 በጠቅላላ ድምር ብር 3,107,086.31 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መኖሩ ፤

ታውቋል፡፡

II. የሀጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Matters)

2.1 በአዳማ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ብር 404,886.33 በተለያዩ የወጪ ሰነዶች የተከፈሉ ወጪዎች ላይ ከሦስተኛ እስከ አራተኛ የሚቲዎሮሎጅ ጣቢያ ላይ ለሚሰሩ በውል መሰረት በጊዜያዊ የሚሰሩ ሰራተኞች የስራ ዉል የ2014 በጀት ዓመት ሳይታደስ ክፍያ የተፈፀመ መሆኑ ፤

2.2 በሰኔ30/2014 በሚታየው ሂሳብ ሪፖርት በድምሩ ብር 909,629.88 ወቅቱንጠብቆ ያልተሰበሰበ ሂሳብ መሆኑ፤

2.3 በድምሩ ብር 117,146.63 ወቅቱን ጠብቆ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ፤ታውቋል፡፡

III. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

3.1 የንብረት አደያዝን በተመለከተ

መመሪያው በሚያዘው መሰረት አገልግሎት የማይሰጡ ንብረቶች ተሰብስበው ስልጣን በተሰጠው በመንግስት አካል መወገዳቸውን እንዲሁም ለንብረቶች ተገቢው ጥገናና እንክብካቤ መደረጉን ለማጣራት ኦዲት ሲደረግ በኢንስቲትዩቱ፡-

በዋናው መ/ቤት

አገልግሎት የሚሰጡ 32 አዲስ ወንበሮች እና የ2014 በጀት አመት የደንብ ልብስ ኮታ አስራ ስምንት ጣቃ የሚሆን ለሠራተኞቹ መሰጠት ሲገባ በንብረት ክፍል ውስጥ የተቀመጠ መሆኑ፡

በአዳማ ቅርጫፍ

- የቋሚና አላቂ ንብረቶች ሞዴል 19 ገቢ እና ሞዴል 22 ወጪ የሚከናወነው በአንድ ሰራተኛ የሚሰራ መሆኑ፤
- በቢን ካርድያለው እያንዳንዱ እቃ ገቢና ወጪ ሲደረግ በትክክል ተመዛዝኖ የማይሰራ መሆኑ፤
- አዲስ በ2013 ዓ/ም ከዋና መ/ቤት የመጡ ፡- ዋይት ቦርድ ብዛት 02፣ የፎቶ ኮፒ ቶኑር ብዛት 10፣ የፕሪንተር ቀለም ብዛት 7፣ ቴሞአግራፊ ብዛት 90 አገልግሎት ሳይሰጡ የተቀመጡ መሆናቸው፤

3.2 የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ማቋቋሚያ አዋጅን ለማሻሻል በወጣ አዋጅ ቁጥር 982/2008 ክፍል አምስት አንቀጽ 17/3 መሰርት ኦዲት ተደራጊ መሥሪያ ቤቶች በፌዴራል ዋናው ኦዲተር በተላኩ ሪፖርቶች በተገለፁ ግኝቶች ላይ ተገቢውን የእርምት እርምጃ እንዲወስዱ ይደነግጋል፡፡ በዚህ መሰረት ባለፉት በጀት ዓመታት የኦዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የኦዲት አስተያየት መሰረት በአገልግሎቱ እርምጃ ያልተወሰደባቸው፡-

ከመሥሪያ ቤቱ ከሥራ ከለቀቁ በኋላ ለሶስት ሰራተኞች ያልሰሩበት ደመወዝ ብር 10,756.04 ክፍያ ተፈጽሞ የተገኘ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት

የካቲት/ 2015